
VERSLAG

VERGADERING AUDITCOMITE VAN DE VLAAMSE ADMINISTRATIE
VAN 16 juni 2022, 10.00-12.30 uur - Herman Teirlinckgebouw - Brussel

Namen deel:

Wies Herpol (WH)

Iwona Muchin (IM)

Johan Christiaens (JC)

Miet Vandersteegen (MV)

Martin Ruebens (MR)

Lieze Moeyersons (LM)

Peter Rabaey en Katrien Vandeputte (AgO) voor punt 2.3

Gunter Schryvers – Audit Vlaanderen (AV)

Wim De Naeyer - Audit Vlaanderen (AV)

Jo Fransen - Audit Vlaanderen (AV)

Patricia Van de Capelle – Audit Vlaanderen (AV) (voor punt 3.1)

Karen Peleman - Audit Vlaanderen (AV) (voor punt 3.1)

Mark Vandersmissen - Audit Vlaanderen (AV)

Voorzitter: Jean-Pierre Garitte, voorzitter auditcomité Vlaamse Administratie (JPG)

Secretaris: Joris Scheers, Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (verslag)

0 EXECUTIVE SESSIE LEDEN

De voorzitter nodigt AV uit om ook deel te nemen aan dit agendapunt.

0.1 Kennismaking met nieuw lid Wies Herpol

0.2 Zelfevaluatie ACVA – AUV/22/16.06/DOC.034

De resultaten worden overlopen. De resultaten zijn globaal genomen positief.

Er wordt stilgestaan bij puntje 4 'overzicht en monitoring'. Dit onderdeel scoort immers iets minder dan de overige bevraagde topics. Het betreft o.m. de mate waarin het auditcomité een globaal zicht heeft over organisatiebeheersing, inclusief de 'tone at the top' en het beleid en de richtlijnen over interne controle, de bereidheid van de entiteiten om aanbevelingen te implementeren, de globale risico-afdekking,...

Mogelijke acties worden besproken zoals:

- Meer tijd uittrekken voor de bespreking van de resultaten van de beleidsgerichte rapporten bv via een thema-gericht auditcomité in april of mei;
- Uitnodigen van geauditeerde entiteiten op een auditcomité;
- De opmaak van een flowchart voor het proces van aanbevelingen zodat kan worden nagegaan waar verdere optimalisaties mogelijk zijn (bv verder duiden van aanbevelingen en verduidelijken wat nodig is om de aanbeveling te realiseren)

JPG stelt voor om samen met het managementteam van AV een actieprogramma op te stellen obv deze zelfevaluatie.

1 PUNTEN TER BESLISSING

1.1 Notulen van het ACVA van 5 mei 2022 – AUV/22/16.06/DOC.028

Het variapuntje wordt als volgt geformuleerd op vraag van IM:

IM vraag naar de opstart en juridische vorm van het nieuwe Data-agentschap. Het zal een privaatrechterlijk agentschap zijn, waar AV geen formele rol zal opnemen. Er wordt verwezen naar Digitaal Vlaanderen voor de toezichtsrol.

IM vraagt ook of er een overzicht bestaat van incidentrapporten? AV geeft aan dat er geen centraal overzicht bestaat en geen centrale rapportage.

Er is wel een algemene strategie op poten gezet, maar er is geen centrale aansturing/registratie.

De notulen worden goedgekeurd.

2 PUNTEN TER BESPREKING (10:30-11:45)

2.1 Stand van zaken ondernemingsplan - deel Vlaamse administratie

2.1.1 Stand van zaken auditplanning – AUV/22/16.06/DOC.029

Er wordt een overzicht gegeven van de lopende en op stapel staande audits. De vooropgestelde planning kan grotendeels gehaald worden. Belangrijke voorwaarden zijn wel dat (1) gelet op de verhoogde inzet van externe dienstverleners voor de realisatie van de planning kwaliteitsvolle externe profielen worden aangeleverd, (2) geen bijkomende adhoc vragen meer gesteld worden en (3) geen belangrijke wijzigingen meer plaatsvinden in de personeelsbezetting..

Er wordt vastgesteld dat er niet langer ruimte bestaat om in te gaan op ad-hocvragen. JC vraagt welke impact dit heeft. AV antwoordt dat indien nog een ad-hocopdracht zou gevraagd worden ofwel een andere geplande audit, indien mogelijk naar een later tijdstip verschoven wordt, ofwel de ad-hoc opdracht volledig zal moeten worden uitbesteed.

JPG vraagt naar de beschikbare capaciteit voor forensische audits. AV antwoordt dat binnen de Vlaamse administratie het aantal meldingen voorlopig beheersbaar blijft en de meldingen nog kunnen behandeld worden. Voor meldingen betreffende de lokale besturen is de situatie anders; voor dit werkteerrein wordt momenteel een wachtlijst gehanteerd. Een deel van de capaciteit voorzien voor de behandeling van forensische opdrachten Vlaams wordt nu ingezet voor de afhandeling van meldingen betreffende de lokale besturen.

WH wijst op het belang van de ad hoc aanvragen en geeft aan dat het probleem van de personeelssituatie bekend is bij zijn minister

LM benadrukt het belang van kwaliteitsvolle profielen bij de externe partners. AV geeft aan dat het gesprek daarover is aangegaan met de externe dienstverleners en dat afspraken werden gemaakt.

De mogelijke belangenconflicten bij wijzigende personeelsbezettingen bij externe dienstenleveranciers worden besproken.

Het auditcomité gaat akkoord met de geactualiseerde auditplanning en geeft het mandaat aan Audit Vlaanderen om de belangrijkste wijzigingen in de planning bilateraal terug te koppelen met de voorzitter, om dan tijdens de volgende vergadering deze formeel te bevestigen.

2.1.2 Stand van zaken projecten Vlaamse administratie – AUV/22/16.06/DOC.030

AV licht de stand van zaken van het project “optimalisatie planning en risicoanalyse/auditaanpak” toe. Een belangrijke output is de identificatie van acht focusdomeinen die verder richting moeten geven aan de auditplanning voor de komende jaren. Deze focusdomeinen clusteren zestien high level risico’s die geïdentificeerd werden vanuit uit een risico-universum voor de Vlaamse administratie. Dit universum werd samengesteld rekening houdend met enkele belangrijke informatiebronnen zoals het regeerakkoord, de beleidsnota’s, audittrends, de resultaten van het risicomangement binnen de entiteiten, de grote kostendrijvers, de risicoanalyse van de kernprocessen bij een entiteit....

De acht focusdomeinen werden toegelicht op de verschillende managementcomités en de kabinetten. De resultaten van deze overlegmomenten worden gepresenteerd aan het auditcomité. Daarnaast wordt, op vraag van het auditcomité, ook een overzicht gegeven van de 16 VA-brede risico’s die niet onder een van de acht focusdomeinen vallen. Deze risico’s kunnen wel aan bod komen en meegenomen worden in de planning indien zij relevant en belangrijk zijn voor een entiteit.

Vier van de acht focusdomeinen werden via workshops verder ontrafeld naar potentiële auditonderwerpen om zo de toekomstige auditplanning te voeden.

Daarnaast worden audit/risicoprofielen opgemaakt per entiteit. Deze profielen geven een inzicht in de belangrijkste entiteitsspecifieke risico’s, bekeken vanuit een auditbril. Momenteel is een eerste profiel opgesteld voor een 20-tal entiteiten. De komende jaren zullen deze profielen verder worden verfijnd en geactualiseerd en uitgebreid naar het volledige audituniversum. De resultaten van deze profielen worden steeds besproken met het management.

JC vraagt of het focusdomein digitale transformatie en innovatie enkel gaat over de digitalisering van de overheid en het gedigitaliseerd communiceren met burgers of ook de digitale kloof omvat. AV geeft aan dat dat in dit focusdomein aan bod kan komen maar niet de prioritaire invalshoek is.

MV wijst op de groeiende complexiteit en stelt voor om AV hier in de toekomst op te organiseren.

MR geeft aan dat innovatie ruimer gaat dan het gebruik van IT en digitalisering. AV is zich hiervan bewust en bekijkt de mogelijkheden om innovatie ruimer te benaderen.

2.1.3 Tijdsbestedingsrapport – AUV/22/16.06/DOC.031

2.1.4 Tijdsbesteding doelstellingenrapport – AUV/22/16.06/DOC.032

Het ACVA neemt kennis van deze rapportering.

2.2 Stand van zaken forensische aangelegenheden – AUV/22/16.06/DOC.033

AV geeft een stand van zaken.

2.3 Toelichting administrateur-generaal Agentschap Overheidspersoneel (AgO) – risicomangement – AUV/22/16.06/DOC.035

AV leidt in en schetst het belang van risicomangement .

Peter Rabaey en Katrien Vandeputte (AgO) lichten aan de hand van een presentatie de aanpak van het risicomangement toe. Bij deze toelichting gaan ze dieper in op:

- De nood aan sensibilisering rond risicomanagement (nood aan expertise en ondersteuning BCM, crisis- en risicomanagement, nood aan kennisproducten om de maturiteit over risicomanagement te verhogen, nood aan vakpraktijkgroepen, nood aan opleiding,...)
- Het netwerk rond organisatieontwikkeling, opgezet i.s.m. Audit Vlaanderen
- De brede set aan raamovereenkomsten die AgO aanbiedt o.a. op het vlak van organisatieontwikkeling en risicomanagement.

Het VO-breed risicomanagement, dat AgO voor ogen heeft, concentreert zich vooral op het focusdomein van AV 'externe risico's en calamiteiten' cf. de taakstelling van het CCVO waar AgO voor bevoegd is. Het risico dat de Vlaamse overheid de continuïteit van haar dienstverlening onvoldoende kan verzekeren door externe factoren staat hierbij centraal. Voor een beeld van de externe risico's zal een beroep gedaan worden op de Belgische Nationale Risico Beoordeling 2018-2023. Voorbeelden van risico's die uit deze beoordeling voortvloeien zijn bv. overstromingen, cybersecurity, geopolitieke crisissen,...

De suggestie wordt gedaan om te onderzoeken of dit in het BCM kan opgenomen worden. IM wijst op het belang van een business impact analyse om de kritieke dienstverlening te kunnen bepalen.

JPG vraagt of AgO een rol ziet weggelegd bij het globaal beheren van de BCM. AgO antwoordt dat dat vandaag niet echt het geval is. Voor digitale issues wordt verwezen naar Digitaal Vlaanderen.

JC geeft aan dat er ook sluipende calamiteiten bestaan, bv. zelfvoorziening of vrijwaring van economische belangen. De secretaris geeft aan dat er in het kader van het bestuursdecreet een werkgroep rond de vrijwaring van strategische belangen bestaat.

De relatie tussen de Vlaamse overheid en de federale overheid ter zake wordt besproken.

MR geeft aan dat naast het curatieve aspect, er ook meer aandacht besteed dient te worden aan een preventieve werking, m.n. moet er ook geen ander type beleid ontwikkeld worden?

AgO geeft aan dat de beleidsdomeinen zelf hier wel sterk mee aan de slag zijn.

JPG vraagt waar, naast externe factoren, de risicobeheersing van interne factoren staat. AgO antwoordt dat daar vandaag niet sterk wordt op ingezet, maar dat dit naar de toekomst toe wel zal gebeuren.

AV geeft aan dat er naar gemeenschappelijke interne organisatiebeheersing nog afstemming nodig is tussen AgO en AV.

WH geeft aan dat de lokale besturen ook vaak naar Vlaanderen kijken tijdens crisismanagement.

IM stelt vast dat de Business Impact Assessment nog niet ver staat. LM bevestigt dat er nog veel werk aan de winkel is.

MR geeft aan dat dat o.m. komt door de positionering van het CCVO in een intern agentschap. Het zou op radar moeten staan van het Voorzitterscollege. Er zou een VO-brede koepelvisie moeten ontwikkeld worden. Risicomanagement is slechts één aspect, dat in een breder crisismanagement zou moeten ingezet worden.

Het auditcomité uit haar bezorgdheid ter zake. Het mandaat en de visie moeten helderder geformuleerd worden en het VO-brede risicomanagement zou moeten benaderd worden vanuit verschillende invalshoeken en mag niet beperkt blijven tot continuïteitsrisico's / externe risico's.

3 RAPPORTEN TER BESPREKING (OPGELEVERDE AUDITRAPPORTEN SINDS VORIGE VERGADERING)

Op vraag van leden auditcomité – aan te geven voor de vergadering

Op voorstel van Audit Vlaanderen

- 3.1** Thema-audit Artificiële Intelligentie (AI) - auditopdracht bij Flanders Investment and Trade (rapport auditopdracht 2201 001 – definitief rapport wordt voorzien tegen 10 juni 2022)

AV licht het rapport toe en geeft aan dat deze opdracht past binnen één van de acht focusdomeinen m.n. het focusdomein digitale transformatie en innovatie waar artificiële intelligentie als innovatieve technologie naar voren komt omwille van het toenemend gebruik en de complexiteit van deze technologie. Gezien de risico's die hiermee gepaard gaan, opteerde Audit Vlaanderen om in de planning van 2022 een beknopte thema-audit rond AI uit te voeren.

Op organisatieniveau werden de volgende risicodomeinen geëvalueerd: 'Strategie & organisatie', 'Regelgeving', 'Security & continuity' en 'Data'; op applicatieniveau de domeinen: 'Data', 'Algoritmes' en 'Technologische infrastructuur'.

Vijf aanbevelingen worden geformuleerd.

Daarnaast voerde AV ook een adviesopdracht uit rond de toepassing van AI in het kader van een kernproces subsidiëring en/of andere kernprocessen. Het adviesrapport wordt bezorgd aan de leden van ACVA.

Naast FIT zijn twee andere opdrachten over het gebruik van AI intussen opgestart en in het najaar is het de bedoeling van AV om een globaal rapport met aanbevelingen en eventuele best practices op te maken.

Het rapport wordt bezorgd aan de leden van ACVA.

IM wijst op de gevoeligheid van persoonsgegevens. AV geeft aan dat bij de geauditeerde toepassing van AI binnen FIT nog geen gebruik werd gemaakt van personeelsgegevens.

JPG vraagt of nieuwe datasets obv AI ook gestockeerd worden?

De vraag stelt zich of je als klant na het toepassen van het algoritme ook deze info GDPR-gewijs kan opvragen. IM geeft aan dat deze info beschikbaar moet zijn én ook dat de AI moet kunnen overruled worden door een menselijke ingreep (human in the loop).

LM vraagt of er ook situaties bestaan met twee machines zijn, waarbij de tweede de eerste controleert.

JPG vraagt naar het ter beschikking stellen van gefabriceerde datasets aan derden, met uitzondering van persoonsgerelateerde data.

AV geeft aan dat deze bekommernissen terecht zijn en ook meegenomen werden in de adviesopdracht. MV geeft aan dat er op basis van best practices kan gewerkt worden.

Andere rapporten (niet ter bespreking, tenzij gevraagd door een lid)

- 3.2** Procesaudit bij het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (rapport auditopdracht 2101 019 van 28 april 2022)
- 3.3** Procesaudit bij het Departement Onderwijs en Vorming (rapport auditopdracht 2101 026 van 6 mei 2022)
- 3.4** Audit op audit van de interne auditdienst VVM-De Lijn (rapport auditopdracht 2201 005 van 9 mei 2022)

LM stelt een aantal vragen naar de aanpak en de resultaten van de audit op audit uitgevoerd bij VVM-De Lijn.

AV geeft aan dat alle QAR's volledig worden uitbesteed. De afspraak om deze opdrachten volledig uit te besteden werd gemaakt in overleg met de voorzitters van de auditcomités.

De onafhankelijkheid en objectiviteit van de interne auditfunctie binnen De Lijn zijn gewaarborgd. De interne audit beschikt ook over een goed IT-profiel dat recent werd aangeworven. De inzet van gastauditoren is inderdaad slechts één mogelijkheid om de capaciteit en expertise van de interne auditfunctie te versterken. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van het auditcomité van De Lijn om de personeelsbezetting en het budget voor externe uitbesteding te bepalen.

IM vraagt naar de betekenis van kleurencodes.

MV wijst op de goede onderbouwing van de managementreactie van AHOVOKS naar aanleiding van de uitgevoerde procesaudit.

4 PUNTEN TER INFORMATIE - MEDEDELINGEN

4.1 Voorzittersoverleg 10 juni 2022: mondelinge terugkoppeling

Terugkoppeling door LM. De toelichtingen vanuit de VRT en het Rekenhof waren leerrijk en interessant. Single Audit neemt een belangrijke plaats in en het is duidelijk dat Vlaanderen in deze voorop loopt. Single Audit leidt er toe dat verder gewerkt wordt op elkaar werkzaamheden en de tijd die hierdoor vrijkomt wordt ingezet voor meer controles om zo te komen tot een ruimere risico-afdekking..

Het verslag van de vergadering zal worden geagendeerd op het volgende auditcomité en de presentaties worden aan de leden van het auditcomité bezorgd.

5 VARIA

LM vraagt naar de bestuursaansprakelijkheid van de leden van het auditcomité.

De secretaris zal de nota die destijds werd opgesteld bij zijn collega opvragen, actualiseren waar nodig en op een volgend auditcomité agenderen.

Joris Scheers
secretaris

Jean-Pierre Garitte
voorzitter

